

INFORUM 2012 - 18. ročník konference o profesionálních informačních zdrojích- 22.-24.5.2012 , VŠE Praha 3, Žižkov

Sekce: Evaluace vědy a výzkumu - Od informačních zdrojů k vnějšímu pohledu na hodnocení

Úterý 22. 5. 2012 (14:15 - 17:05), posluchárna „D“

Styl a věrohodnost vědeckých prací s publikovanými výsledky výzkumu v závislosti na rozvoji informačních a komunikačních technologií v posledním půlstoletí (1961-2010)

Věda na prahu čtvrté revoluce lidské komunikace a poznání?

Milan Špála,

Univerzita Karlova v Praze - 1. lékařská fakulta

INFORUM 2012 - 18. ročník konference o profesionálních informačních zdrojích- 22.-24.5.2012 , VŠE Praha 3, Žižkov

Sekce: Evaluace vědy a výzkumu - Od informačních zdrojů k vnějšímu pohledu na hodnocení

Úterý 22. 5. 2012 (14:15 - 17:05), posluchárna „D“

Styl a věrohodnost vědeckých prací s publikovanými výsledky výzkumu v závislosti na rozvoji informačních a komunikačních technologií v posledním půlstoletí (1961-2010)

Věda na prahu čtvrté revoluce lidské komunikace a poznání?

Milan Špála,

Univerzita Karlova v Praze - 1. lékařská fakulta

INFORUM 2012 - 18. ročník konference o profesionálních informačních zdrojích- 22.-24.5.2012 , VŠE Praha 3, Žižkov

Sekce: Evaluace vědy a výzkumu - Od informačních zdrojů k vnějšímu pohledu na hodnocení

Úterý 22. 5. 2012 (14:15 - 17:05), posluchárna „D“

Styl a věrohodnost vědeckých prací s publikovanými výsledky výzkumu **v závislosti na rozvoji informačních a komu- nikačních technologií v posledním půlstoletí (1961-2010)**

Věda na prahu čtvrté revoluce lidské komunikace a poznání?

Milan Špála,

Univerzita Karlova v Praze - 1. lékařská fakulta

INFORUM 2012 - 18. ročník konference o profesionálních informačních zdrojích- 22.-24.5.2012 , VŠE Praha 3, Žižkov

Sekce: Evaluace vědy a výzkumu - Od informačních zdrojů k vnějšímu pohledu na hodnocení

Úterý 22. 5. 2012 (14:15 - 17:05), posluchárna „D“

Styl a věrohodnost vědeckých prací s publikovanými výsledky výzkumu v závislosti na rozvoji informačních a komunikačních technologií v posledním půlstoletí (1961-2010)

Věda na prahu čtvrté revoluce lidské komunikace a poznání?

Milan Špála,

Univerzita Karlova v Praze - 1. lékařská fakulta

SPECIÁLNÍ SDĚLENÍ

Informační exploze v lepším světle po padesáti letech

Špála M.

Ústav vědeckých informací 1. LF UK, Praha

SOUHRN

Zhruba v polovině minulého století se objevil v odborné a posléze i laické veřejnosti fenomén „informační exploze“ popisující pocit nečekaného všeobecného informačního zahlcení stále větším množstvím zveřejňovaných článků i knih, které již nebylo možno tehdy dostupnými prostředky přečíst, zpracovat a využívat. Nečekaný rozvoj veškerého výzkumu po druhé světové válce vedl totiž k neobvykle prudkému nárůstu nových dat a informací, jejichž rychlému zveřejňování napomáhala, a ještě cestou elektronizace, i výrazná modernizace publikačních možností provázená vznikem řady nových časopisů. Šlo o jev celosvětový, který se záhy, přes jistou ideologicko-informační izolovanost za tehdejšího totalitního systému, objevil i v našem prostředí. Takové záplavě informací však v bibliograficko-dokumentálně-informační oblasti neodpovídal rozvoj nezbytných moderních postupů, které by nové informace rychle, přiměřeně k jejich vzniku, zpřístupňovaly netrpělivým uživatelům. Kritickým momentem úspěšnému vyřešení byl tehdy vznik celosvětového síťového propojení – word wide web, resp. internetu. Postupně se začalo dařit do náročného zpracování nových informací zavádět stále výkonnější informační technologie v čele s výpočetní technikou a možnostmi síťového on-line přístupu. Mít k dispozici tuto techniku a potřebné programové postupy představovalo spolu s osvojením si příslušné informační a počítačové gramotnosti základní podmínky jak informační explozi řešit. Současné moderní technologie včetně různých uživatelsky příjemných vyhledávačů, rozcestníků a skladů dat, spolu s výkonnými bibliografickými databázemi umožňujícími i vstup do plnotextových zdrojů, dnes pak vrhají zcela jiný pohled na informační explozi vypadající zpočátku katastroficky. Samozřejmě, že je nutné najít finanční úhradu, jak si k tomu všemu zajistit přístup. Informační zabezpečení odborné práce, opírající se o takovýto základ, však představuje na prahu moderní informační společnosti jedinou možnost efektivní činnosti v jakékoliv oblasti. Je to také dobrá záruka jak předcházet případným dalším informačním záplavám.

Klíčová slova: informační exploze, informační společnost, bibliografické databáze, virtuální knihovna, elektronické časopisy.

SUMMARY

THE INFORMATION EXPLOSION*

EDWARD J. HUTH, M.D.

Editor

Annals of Internal Medicine
American College of Physicians
Philadelphia, Pennsylvania

THE SIZE OF THE literature relevant to medical research and practice is widely seen as having grown enormously in our time. The Louis Harris poll¹ recently carried out for the New York Academy of Medicine seems to have confirmed these judgments in the medical community that we do face an “information explosion.” The problem appears to be in part an oversupply of medical information in the form of journals and books. Further, the poll seems to have confirmed perceptions of growing difficulties for managers of published information, notably librarians, and growing difficulties for academic people in medicine in finding information for their needs. The findings in the poll seem to me to lead to five questions: Is it the growth in numbers in recent decades of journals that has produced the perceived difficulties in using medical literature? Is there more than the size of the medical literature that produces difficulties in information seeking and recovery? Who perceives such difficulties? How have we adapted to the apparent difficulties? What are possible new or additional solutions to our problems?

 *Presented in a panel, The Information Explosion, as part of a *Symposium on The Future of Information Systems for the Medical Sciences* held by the Committee on Medical Education of the New York Academy of Medicine April 25, 1988.

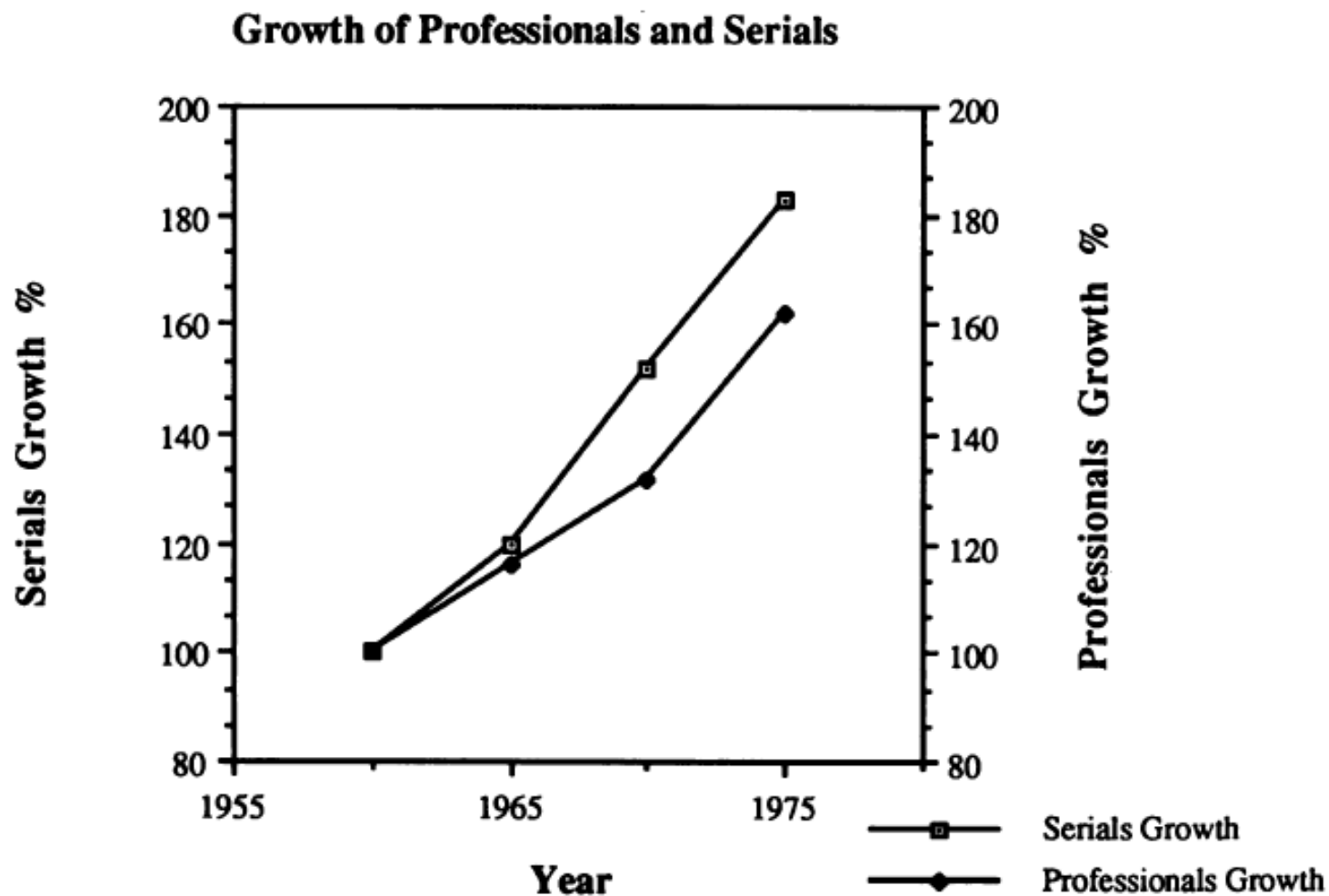

Fig. 1. Percentage growth in the number of serials received at the National Library of Medicine^{3,4} from 1960 to 1975. Percentage growth in numbers of U.S. physicians, dentists, and nurses^{5,6} in the same period. 1960 serves as the 100% reference point.

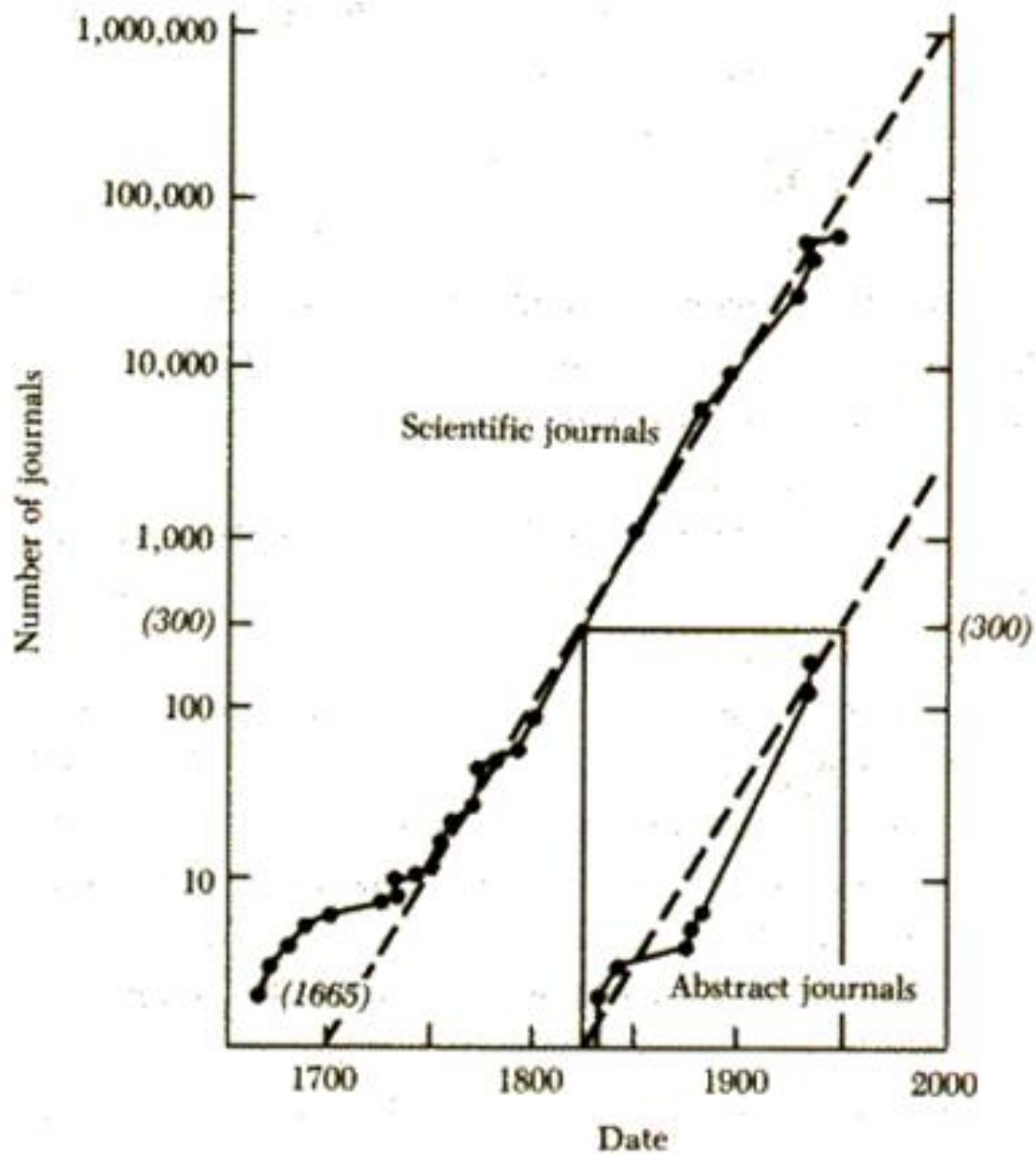

Figure 1: The growth of information (Price, 1963)¶

Přehled ztrát osobního času zbytečnou komunikací (Waddington, 1997):

ztráta času – 38% u managerů nutností vyhledávat informace,

odkládání rozhodování – 43% nový čas ztracený při konečném rozhodnutí,

rušení z pracovního rytmu – 47% vytržení telefonáty

stress – vedoucí k napětí s kolegy, ztráta zadostiučinění z dobře vykonané práce, pocit nemoci (42%), omezení společenské aktivity (61%) a únava (60%)

Dobrá rada pro samotné informatiky (Waddington, 1997):

Udržujte sám sebe v dobrém informačním chování.

Rozděľujte informace selektivně, ne abyste rozděľoval masově seznamy, jež budou ostatní zdržovat.

Umožňujte lidem přístup k informacím, než abyste jim je vnucoval .

Jednoduchá rada, a to nejen pro informatiky ve zdravotnictví (*Wilson TD, 2001*):

abyste překonali v řízení organizační neduhy, potřebujete organizovat léčebné postupy.

THE FUTURE OF BIOMEDICAL COMMUNICATION; A SYMPOSIUM*

I. Perspective from the editor of the *British Medical Journal*

By *Stephen P. Lock, M.D.*
Editor, *British Medical Journal*

British Medical Association
BMA House
Travistock Square
London WC1 H9JR
England

I am going to base this presentation on the belief that perhaps in the title given to this session there is an implied criticism of the current state of affairs, together with a suggestion that I might try to put them right. Futurology is always a risky business, but I won't avoid it.

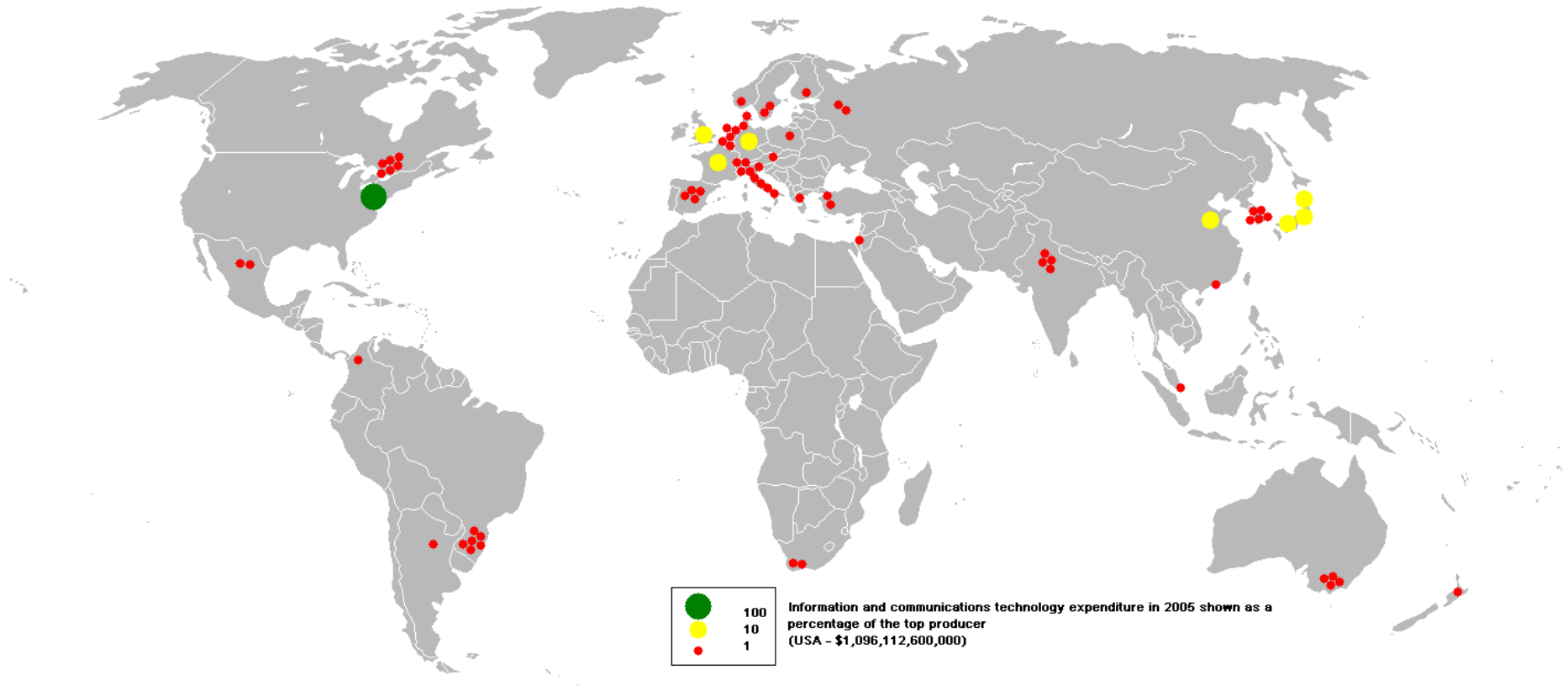
I would like to start with a little history, then take a look at the present, and finally make some remarks about the future. Nevertheless, my emphasis will not be on structure. New developments, such as full texts online and CD-ROMs, may be important—but they're only another medium, no more and no less important than the printed format of a journal. Nobody so far has used the unmentionable words "literature explosion," but if we are to survive this state of affairs, which will not only continue but get much worse, then one solution is that all of us need a totally *new* approach. This new approach is not, of course, really

Robert Hutchinson, 1940); "Issues related to the information explosion are among the most critical facing the health sciences today" (Mary Ann Payne, 1989). At the time the first quotation was made, there were probably no more than 1,000–1,500 biomedical journals; at the time of the second, the number had risen to 5,000–6,000; and today the number is around 25,000. But as Price has shown, there has been no real literature "explosion"—merely a steady progression in the number of new scientific journals started since they first began being published in 1665 [1]. We know that the growth in journals parallels growth in the number of scientists. Price then went on to show that science evolves into disciplines, subdisciplines, and sub-subdisciplines. New varieties of these start every ten years or so out of so-called "invisible colleges" and each one requires its own journal, where, initially, the readership is identical with the authorship.

I am going to base this presentation on the belief that perhaps in the title given to this session there is an implied criticism of the current state of affairs, together with a suggestion that I might try to put them right. Futurology is always a risky business, but I won't avoid it.

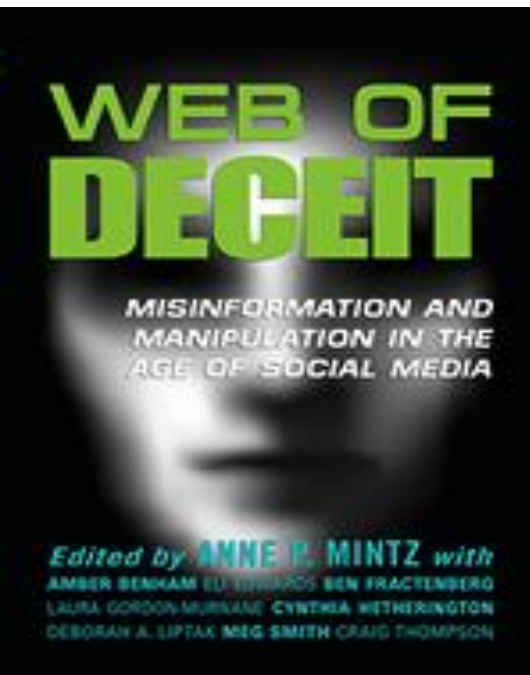
I would like to start with a little history, then take a look at the present, and finally make some remarks about the future. Nevertheless, my emphasis will not be on structure. New developments, such as full texts online and CD-ROMs, may be important—but they're only another medium, no more and no less important than the printed format of a journal. Nobody so far has used the unmentionable words "literature explosion," but if we are to survive this state of affairs, which will not only continue but get much worse, then one solution is that all of us need a totally *new* approach. This new approach is not, of course, really

* The symposium was presented as the John P. McGovern Award Lecture on June 2, 1991 at the Ninety-first Annual Meeting of the Medical Library Association in San Francisco, California.

Information and communications technology expenditure in 2005

<http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/2/21/2005ICT.PNG> (

Web of Deceit: Misinformation and Manipulation in the Age of Social Media

edited by Anne P. Mintz

For all its amazing benefits, the worldwide social media phenomenon—epitomized by such sites as Facebook, Myspace, eBay, Twitter, and craigslist—has provided manipulative people and organizations with the tools (and human targets) that allow hoaxes and con games to be perpetrated on a vast scale.

In this eye-opening follow-up to her popular 2002 book, *Web of Deception*, Anne P. Mintz brings together a team of expert researchers, journalists, and subject experts to explain how misinformation is intentionally spread and to illuminate the dangers in a range of critical areas.

POST-GUTENBERG GALAXY: THE FOURTH REVOLUTION IN THE MEANS OF PRODUCTION OF KNOWLEDGE ¶

[Stevan Harnad](#) ¶

Cognitive Science Laboratory ¶

Princeton University ¶

Princeton NJ 08544 ¶

and ¶

Laboratoire Cognition et Mouvement ¶

URA CNRS 1166 ¶

Université d'Aix Marseille II ¶

13388 Marseille cedex 13, France ¶

harnad@cogsci.soton.ac.uk ¶

1. THREE PRIOR REVOLUTIONS IN THE EVOLUTION OF HUMAN COMMUNICATION AND COGNITION: LANGUAGE, WRITING AND PRINT. ¶

There have been three revolutions in the history of human thought and we are on the threshold of a fourth. The first took place hundreds of thousands of years ago when language first emerged in hominid evolution and the members of our species became inclined---in response to some adaptive pressures whose nature is still just the subject of vague conjecture (Harnad et al. 1976)---to trade amongst themselves in propositions that had truth value. There is no question but that this change was revolutionary, because we thereby became the first---and so far the only---species able and willing to describe and explain the world we live in. It remains a mystery---to me at any rate---why our anthropoid cousins, the apes, who certainly seem smart enough, do not share this inclination of ours. At any rate, this divergence between our two respective species was a milestone in human communication and cognition, making it possible for culture to develop and be passed on by oral tradition. ¶

Tři předchozí revoluce během evoluce lidské komunikace a poznání: *jazyk, písmo a tisk*

před 100.000 lety: vznik jazyka mezi hominidy, směňování znalostí mezi sebou ve větách skutečnosti se skutečnou hodnotou, základ kultury a orálního sdělování,

před 10.000 lety: vznik písma, umožňuje kodifikovat řeč, zachovat řeč bez mluvícího či naslouchajícího,

v právě uplynulém miléniu: tisk, pohyblivé typy písmen a tiskařský lis, konec ručního přepisování manuskriptů, více výtisků z jedné sazby,

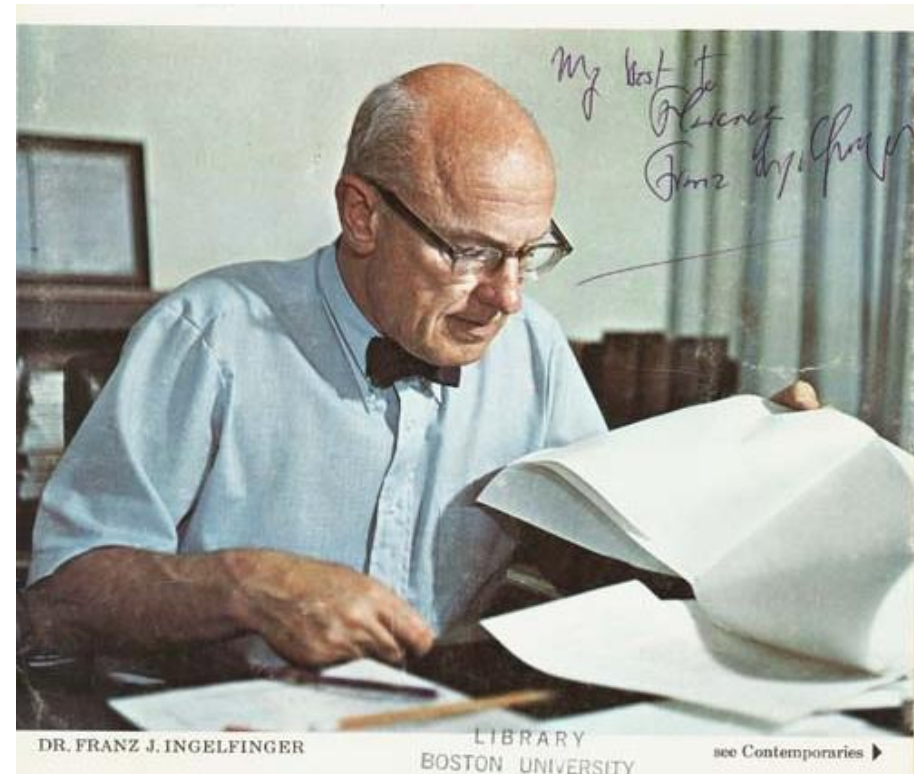
Merta A.: Myšlenkové směry v oblasti vědeckých informací.
Metodika a technika informací. 1967 (8/9) :1-2.

Augustin Merta (30. 11. 1914 - 22. 6.
2006)

Od roku 1968 vedl odbor výzkumu v UVTEI. Od roku 1953 externí učitel na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy na katedře knihovnictví a vědeckých informací, od roku 1970 vědeckým pracovníkem katedry (sociální informatika, teorie a praxe rešerší). Koncipoval moderní pojetí informační vědy, svými vědomostmi a požadavky ovlivnil několik generací českých informačních pracovníků a knihovníků. Publikoval přes 150 prací doma i v zahraničí. Člen mezinárodní redakční rady časopisu *Information Processing and Management* (1960-1992), člen komise Informační teorie FID, expert informačního odboru UNESCO, člen vědecké rady Mezinárodního institutu vědeckých informací

Franz Joseph Ingelfinger (August 20, 1910 – March 27, 1980) was a [German-American physician](#). He served as Chief of [Gastroenterology](#) at Evans Memorial Department of Clinical Research, part of [Boston University School of Medicine](#). He also served as Editor of the [New England Journal of Medicine](#) (NEJM) from 1967 to 1976.^[1] His work was influential in the field of [science journalism](#).¹

The Ingelfinger Rule: Franz Ingelfinger at the New England Journal of Medicine 1967-77

Jennifer Toy

Where do we obtain our facts as well as our theories? Both are being published daily, in the medical journals that we read. Medical journals help to shape our medical knowledge by supporting a theory, or by challenging a theory with facts, or by deliberately pointing to new theories. Who decides what we read? The editors.

Jan P Vandenbroucke¹

In 1969, the *New England Journal of Medicine* instituted the Ingelfinger rule, an embargo designed to keep scientific findings out of the media until peer-reviewed and published in the *Journal*. The rule's founder and namesake, the famed *New England Journal* editor Franz Joseph Ingelfinger (1910-80), stated that no article he printed should be published elsewhere beforehand and, furthermore, that a scientific claim should always be validated before dissemination to the public. Thus, the rule prohibited scientific authors from releasing data to the mass media before the

current article addresses these questions.

Before the Editor

Ingelfinger stood just over 6 feet tall and had a lean, rugged frame. By his late 20s, he had noticeably receding light brown hair, and behind his large, wire-rimmed glasses he had the quick, analytic eye of a perfectionist. His critical tongue elicited

*Ingelfinger's ... influence
on scientific publication
remains
incontrovertible.*

fear from his 50-some medical fellows (and two children). Those who knew him intimately as a friend, colleague, or teacher spoke of a greater-than-life personality who could make cowards of grown men and produce residents whose devotion, one former student wrote, "is best described as idolatrous".² When he was aggravated,

city football at Yale, hosted touch-football games at staff picnics each fall (he usually ensured the outcome by selecting all the big, fast residents for his team), and took his children traveling around the world.⁵ In his later years, he dug, fertilized, and pruned in his Ipswich garden, never losing the spirit of rivalry. In the summer under his direction, the children and grandchildren would cultivate personal "competitive gardens", each vying to grow the most acorn squash and tomatoes (personal communication, Julie Ingelfinger, 15 October 2001).

When he became editor of the *New England Journal of Medicine* in 1967, Ingelfinger was one of America's leading gastroenterologists, at the pinnacle of academic gastroenterology and chief of a large and thriving clinical service. Colleagues credited him with "converting gastroenterology from a field of dogma and witchcraft to a scientific quantitative discipline".⁵ That year, he was on the brink of a career change that would broaden his legacy and establish the Ingelfinger name in medicine as a whole, as well as in scientific publish-

JENNIFER TOY graduated in the history of science from Harvard College in March 2002. She now studies landscape architecture in Chicago. The current article is derived from a chapter of her senior thesis, *Behind the Story: Journal Governance in the Production of Science News, 1969-2002*.

life he was an active, vigorous man. At his country house in Ipswich, Massachusetts, he rose every morning at 4 AM to write in his chapel-like office—and when the rest of the household finally stirred to life, he filled the house with the aroma of his special pancakes, which were paper-thin and crispy around the edges. He played var-

for fools. She was raised in Swampscott, Massachusetts, and, after graduating from Smith College, entered graduate studies at the University of Göttingen. There she met and wed Joseph Franz Ingelfinger, an instructor in bacteriology and a scholarly man devoted to the study of classics.⁵ In 1920, when Franz was 10, the family left

DOPŘEJTE SI JEN TOLIK INFORMACÍ. .

KOLIK BEZPEČNĚ STRÁVÍTE ?

Kontakt:

Doc. MUDr. Milan Š p á l a, CSc.

Univerzita Karlova, 1. lékařská fakulta

Doubravínova 216/7, 163 00 P r a h a 6.

732 145 471

@-mail

spala.m@seznam.cz

www

<http://info.sks.cz/users/sp/>

